

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2011. május

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Béres László (ev. lelkész, Beled)

A hónap igéje: „A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővüljétek a reménységben a Szentlélek ereje által.” (Rm 15,13)

Lelkészi szolgálatomból két történetet szeretnék leírni, amelyek, mint havi igénk is, erőt adott, tanácsolt, vezérelt, és utat mutatott nekem.

Áldott emlékü vásárosfalui gondnokom, Büki Ferenc olyan egyháztag volt, aki hitt Istenben, és tisztelte az embereket. A gyülekezetére úgy tekintett, mint amit az Isten személyesen rábízott. Fontos volt neki az imaház állapota kívül és belül, az imaház virágoskertjének tisztasága, a gyülekezet biztos anyagi helyzete. Ahhoz, hogy a gyülekezet minél biztosabb anyagi körülmények között legyen, a gyülekezeti tagokkal közösen a még gyülekezeti kézzben megmaradt földön gazdálkodtak szép eredménnyel.

Büki Ferenc négy lelkész mellett végezte gondnoki szolgálatát. Bizonyára a négy lelkész nem volt egyforma lelkiségét és természetét tekintve, de mindegyikkel megtalálta azt a testvéri hangot, mellyel a gyülekezet javára tudtak dolgozni. Büki Ferenc gondnok nemcsak a gyülekezet külső megjelenésére fordított gondot, hanem a gyülekezet lelki életére is. Falusi gyülekezet lévén figyelembe vették a természet rendjét.

Tavasztól ősziig az istentiszteletek vasárnap reggel, téli időben délután voltak. Amikor a gyülekezetbe új lelkész érkezett, a gondnok a téli istentiszteletek után a lelkéssel elindult, hogy közösen meglátogassák a gyülekezeti tagokat. Így volt ez velem is. Egy téli délután, miután már több családot, gyülekezeti tagot meglátogattunk, egy olyan családhoz igyekeztünk, akik ritkán jártak templomba. A gondnok úr ezt kedvesen előre meg is mondta, és arra kért, hogy én is bátorítsam a családot az istentiszteleti alkalmakon való részvételre. Kettő elindultunk családlátogatásra. A család kedvesen

fogadott minket, bizonyára a gondnok úr előre megmondta, hogy aznap délután hozzájuk szeretnénk menni látogatóba.

Az asztalon inni- és enniavaló, hogy az együttlét minél testvériesebb legyen. A beszélgetés közben megnéztem a szoba díszzeit, melyek evangélikus „tartozékok” voltak. Örömmel láttam a falon a Jézus a Gecsemáné-kertben témájú festményt, a könyvespolcon a Bibliát és az Evangélikus énekeskönyvet. A beszélgetésben elérkeztünk oda, hogy az istentiszteletekről beszéljünk, kifejezve, hogy a családot is szeretettel hívjuk és várjuk a gyülekezeti közösségbe. Az egyik családtag volt az, aki megtisztelt bennünket, hogy ebben a beszélgetésben részt vegyen. Kiderült, hogy azok az istentiszteleti alkalmak, amelyek Vásárosfaluban vannak akár télen, akár nyáron, ezek számukra nem alkalmas időpontokban tartanak. Büki Ferenc gondnokommal ezután a nap minden lehetséges óráját ajánlottuk, hátha találunk olyan időpontot, amely megfelelő lenne. Ilyen órát, időpontot sajnos nem találtunk. Amikor elkészültünk a családtól, és eljöttünk, gondnokom arcán nem a szomorúság, hanem a remény tükröződött. Ha Isten engedi, eljövünk újra, és Isten Szentlelke megeseleksi azt, amit mi nem tudunk megtenni, bővülködik, hitet teremt az ő ereje által.

A másik tanulságos eset szeretett beledi gyülekezetemben történt. Mindannyian tudjuk, mennyire fontos a hitoktatás, az ifjúsági munka egy egyházközség életében. Amikor az idősebbek összehasonlítást tesznek saját gyermekkoruk, felekezeti iskolában eltöltött idejük között, akkor, azokban az egyházközségekben, ahol nem sikerült visszaállítani az egyházi iskolát, természetesen

megvan a régi népegyházi keret előnye a mai XXI századival szemben.

Gyülekezeti alkalmakon, gyűléseken sokszor felvetődik a kérdés a gyülekezet jövőjéért, az ifjúságért hordozott aggodalom. Mi lesz? Abban az időben, amikor ez a történet történik, egyházközségünkben szombatonként volt hittanóra. A hittanosok örömmel jöttek, nem kell iskolába menni, lehet nyugodtan tanulni, tanulás után közösen játszani. Amikor lelkészi szolgálatunkra készültünk, már akkor is megtanították mennyire fontos a rendszeresség. Ennek tudatában igyekeztük munkánkat végezni.

A történet a szombati hitoktatáshoz kötődik. Egyházközségünkben haláleset történt. A gyászoló család eljött a paplakba, hogy megbeszélje velem a temetéssel kapcsolatos tudnivalókat. Átbeszéljük az elhunyt életét. Megbeszéljük a bibliai ígét, egyházi énekeket. Már csak egy volt hátra, a temetés időpontját kellett megbeszélni. A család kérése temetési időpontnak a szombati hitoktatással azonos időpont volt. Tisztelettel tudattam a hozzátartozókkal, hogy a kért időpontban hitoktatás van. A hozzátartozó válasza ez volt: „Most nem fontos az ifjúsági munka.”

Mi a fontos? Számunkra, nekünk, keresztyéneknek Isten igéje, mint ez a Pál apostoli, rómaiakhoz írott igevers is.

A Biblia írásmagyarázó záró áldásnak nevezik a Rm 15,13-at. A római gyülekezetben, ahogyan a mi életünkben is, ott van a kettősség. Az egykori római gyülekezetben a pogánykeresztyénység-zsidókeresztyéniségből adódó nehézségek. Nekünk talán a keresztyéniség-szekularizált világ kettőssében kell megtalálnunk a keskeny utat, a Krisztus-követőt.

Lelkészi szolgálatom kezdetén az évek elején mindig aggodalmaskodtam magamban, honnan lesz erőm, energiám elvégezni mindazokat a feladatokat, amiket el kell végezni a gyülekezetben.

Isten iránti hálával tudom leírni, hogy az Istenbe vetett reménység nem szegényít meg, nem szegényített meg.

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
főbb információi, eseményei**

III. Evangélikus találkozó
PÁPA 2011. június 5. vasárnap de. 10 óra
Városi Sportcsarnok

VESZPRÉM MEGYEI

Szeretettel
várjuk
Mindnyájukat!

„Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.”
Maté 6,21

Egyházunk Elnöksége ebben az évben is kéri gyülekezeti tagjainkat és minden – egyházunk szolgálatát támogató – adózó állampolgárt, hogy adójuk egyházak részére felajánlható 1%-át a Magyarországi Evangélikus Egyház részére ajánlják fel, melynek technikai száma:

0035

Missziói nap a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerületben

„Szabadságra
vagytok elhíva.”

(Gal 5,13)

**2011. május 28. szombat
Zalaegerszeg**

Mindszenty József Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium [Zárda u. 21–23.]

Kérjük a jelentkezéseket május 23-áig leadni!

SZABÓ VILMOS ÉS
SZABÓNÉ PIRI ZSUZSANNA
LELKÉSZEK
8900 Zalaegerszeg, Zárda u. 1.
Mobil: 20 824 3134, 20 824 3135
E-mail: vilmos.szabo@lutheran.hu

- 9:00 Gyülekezés, énektanulás, köszöntő – Verasztó János kerületi missziói lelkész
9:30 Evangelizáció: Ittész János püspök
10:00 Előadás: SZABADSÁG, DE MIRE, KÖTÖTTség, DE KIHEZ? – Véghelyi Antal lelkész
11:00 Csoportos beszélgetés
- 12:30 Ebéd az iskola éttermében
- 14:15 A Canterina kamarakórus előadása
14:45 Előadás: MORÁLIS SZABADSÁG VAGY GENETIKAI RABSÁG?
– Ifj. Dr. Szabik Imre orvos-írópéterné
15:45 Záró áhítat: Szemerei János, az egyházkerület megválasztott új püspöke

A Luther Kiadó egész nap jelen lesz és kedvezményes vásárlást biztosít az érdeklődőknek.
A missziói nap résztvevői az egyházkerület vendégei lesznek ebédre. A missziói nap offertóriumát a város mentőszolgálatával használt új lélegeztetőkészülékre szánjuk.

- Sopron, 2011. május 22. vasárnap – egyházkerületi kórustalálkozó

Az évenként megrendezendő Cantate vasárnapi egyházkerületi kórustalálkozóhoz ezúttal a soproni gyülekezet ad helyszínt.

Ebben az évben a harkai, a komáromi, a nemescsói, az oroslányi és a somogyvámosi gyülekezetek kórusai mutatkoznak be.

Az istentisztelet 10 órakor kezdődik a templomban, amelyen a kórusok is szolgálnak a liturgiában. Igét hirdet Ittész János püspök. Majd délután 3 órakor mutatják be a kórusok műsorukat.

Minden zeneszerető érdeklődőt vár a soproni gyülekezet.

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja
Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

Lapunk legközelebbi száma
2011. június 19-én
jelenik meg

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Líceum)
Felelős kiadó: Tölly Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 900 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 40 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok

36. A húsvét ünnepe utáni vasárnapok nevei I.

(Quasi modo geniti, Misericordia Domini, Jubilate)

Jézus Krisztus Urunk kereszthalála és feltámadása keresztény hitünk szíve-közepe. E nélkül az összefüggő eseménysor nélkül az apostoli tanúságtétel szerint üres, hiábavaló, értelmetlen hiedelem lenne csupán a hitünk. Nem magunk találtuk ki se nagypén- teket, se húsvétot a magunk vigasztalására, nem mi keverünk bele velük új színt a vallások színorgiájába. Krisztus Urunk maga tanúskodik a „minden értelmet, elgondolást meghaladó” halál és feltámadás valóságáról. Ezt tanúsítják tanítványai és apostolai. Ez az örömhír, a megbízható evangélium kapcsol bele bennünket halálába és életébe kereszt-ségünkben. „Nincs vasárnap péntek nélkül”. Jézus Krisztus Feltámadottként és Megdi- csőültként is viseli testén a szögek és a dár- dadfés helyét és hegét.

Megváltásunk titka minden „közönsé- ges” vasárnapunkat húsvét fényébe vonja. „Krisztus világossága” (Lumen Christi) igazabban éltet, mint a delelőn ragyogó, teremtett nap. „Milyen életteljesnek, a para- dicsomnál mennyivel gyönyörűbbnek és minden királyi palotánál valóban ragyo- góbbnak bizonyult, Krisztus, a te sírod, a mi feltámadásunk forrása.” (Liturgikon, 79. o.) Ezt a csodát próbálta a nyugati keresztény- ség – ha nem is orthodox testvéreink túlára- dó kötöttségével – jellé is formálni, amikor nem rideg számmal, hanem névvel nevezte a húsvét felé vezető és a húsvétot követő hat- hat vasárnapot. (Invocavit, Reminiscere, Oculi, Laetare, Judica és Palmarum – illetve Quasi modo geniti, Misericordia Domini, Jubilate, Cantate, Rogate, Exaudi.) Most, már húsvét ünnepe után először arra a há- romra figyeljünk, amit már megünnepeftünk, illetve ami még előttünk van.

QUASI MODO GENITI. Az irodalom- ban jártasak fülében nem cseng szépen ez a név, mivel leterheli egy regénybeli, külsejé-

ben visszataszító, iszonyatot keltő gnóm, a párizsi Notre Dame katedrális toronyőr- harangozójának a képe. Pedig a vasárnap zsoltarának antifonája a kereszttségben újjá- szült gyermekek-felnöttek tisztá arcát vil- lantja eléln. A húsvét hajnalán megkeresz- teltekét és a bármelyik napon megkeresz- teltekét, akiket Isten az egyszerűlt Fiú áldoza- táért családjába, egyházába fogadott, és akiket a hit felnövekedésére is akar nevelni. Ezért nekünk való táplálékkal, az evangéli- um igéjével és a szentségben Krisztus testé- vel és vérével éltet. Nem csupán egykori keresztiségünkre emlékeztet, hanem újra meg újra belevisz Krisztus halálába és életébe. A keresztények így „növekszenek”! Az a sza- badságunk, az az újság a számunkra, hogy igent mondhatunk erre az atyai akaratra és erre a különös életformára.

„Világosság a világosságtól” – valljuk Krisztusról a Niceai hitvallásban. Lángoc- kák a Fényből – vallhatjuk magunkról, aho- gyan ezt a húsvéti Krisztus-gyertya lángjá- ból lángot vett keresztelési gyertya is szim- bolizálja. Hiszem, hogy a gyermek vagy a szülők, keresztszülők kezébe adott gyertya – a gyermekek evangéliumával és a háromszor csorduló vízzel együtt – az egész életet vé- gigkísérő és az „örök világosság” reménysé- gét hirdető jellé lehet. Ennek a vasárnapnak a neve az örökkévalóságig érvényes aján- dékra emlékeztet.

MISERICORDIA DOMINI. A zoltár folytatása az egész mindenséget betöltő isteni irgalmasságról beszél. Amikor kereszt- tény istentisztelet során csendül fel a 33. zoltár 5. verse, a megtestesült irgalom, a jó Pásztor képe és munkája jelenik meg előt- tünk. Isten nem fogalmakkal, hanem a jó Pásztor szolgálatával dolgozik. Örömmel gondoljunk arra, hogy egyházkerületünk pecsétje és zászlaja is ezt az őskeresztény

Krisztus-ábrázolást hordja. Az egyház és benne minden igazi keresztény a Krisztus vállal él. Drága ára van ennek az irgalmas- ságnak! A középkori templomok déli kapu- ján a győztes Bárány képe alatt léptek a hívők a templomba, hogy a Pásztor vállára vegye őket. A vasárnap neve arra bátorít, hogy akkor is a vállán vagyunk, amikor testi-lelki nyomorúságunkban, magányunk- ban csak a magunk botorkáló lábának a nyomait látjuk. Pedig az a Pásztor lábnyo- ma, aki hordoz bennünket.

Ezen a vasárnapon, legalább ezen, imád- kozzunk azokért, akiket Krisztus a pásztorai- vá fogadott: „Emlékezzél meg püspökeink- ről, pásztorainkról és előljáróinkról... Őrizd meg őket igédben és a keresztény életben.” (LK 120. old.)

JUBILATE. „Örvendj Istennek, egész föld!” (Zsolt 66,1) Fesztiválok „csápoló”, tomboló tömege és fájdalomtól, rettegéstől, éhségtől kiguvadt szemek, kétségbeeséstől, dühtől ordításra kerekedett szájak látványa egy időben van előttünk. Halálhírre is képes az ember ujjongani. A vasárnap Jézus ujjon- gásáról beszél, amikor utána jár az elkódor- gottnak és visszaviszi nyájába, az egyházba, gyülekezetébe. Mi csak ezt az ujjongást tudjuk visszhangozni. A kereső és megtalált közös ujjongása ez. Eleink „jubilus”-nak nevezték a Halleluja utolsó szótagjának hosszan tartó hajlításait, melizmáit. Sokszor szöveget írtak a hajlítások alá, hogy könnyeb- ben lehessen megtanulni a „jubilust”.

A mi ujjongásunk ilyen, a Jézus ujjongá- sához fonódó ujjongás. „Ezért az angyalok- kal, az üdvözültek mennyei seregével és a földön küzdő anyaszentegyházzal együtt boldogan áldunk és magasztalunk téged, és ujjongó énekkel hirdetjük szent neved dicső- ségét: „Szent, szent, szent... áldott, aki jön az Úr nevében.”

Dr. h. c. Kevéházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

Payr Sándor, a dunántúli egyháztörténész V.

Evangélikus egyházunk történése

A cím magyarázatra szorul. Hiszen egé- szen eddig az egyháztörténészre emlékez- tünk születése 150. évfordulóján. De bizo- nyára feltűnt, hogy az eddigi címeiben min- dig ott volt a „dunántúli” szó. Aki hozzájut bibliográfiájához, műveinek sorához, meg kell, hogy lássa: Payr Sándor „tele” volt Dunántúllal, és annak valóban szerelmese volt a szó szoros értelmében. Ezen túl egész egyházunk történére figyelt, és arról tudó- sított is. Róla szóló sorozatunk utolsó írásá- ban most már nemcsak a dunántúli, hanem evangélikus egyházunk egyik legtöbb talen- tummal megáldott és talán legtöbbet publi- káló egyháztörténészünkre figyelünk. Nem úgy most már, hogy írásait soroljuk. Inkább úgy, hogy egyháztörténet-írásának vonásait igyekszünk sorra venni, sőt megkíséreljük egész munkáját néhány szóban értékelni olyanokra figyelve, amikről eddig nem esett szó.

Már érintettük, de érdemes még egy pil- lanatra itt is megállni. Maga is így címzi

néhány írását: *egyháztörténeti apróságok*. Látszólag apró eseményeket is megemlít. De észre kell vennünk, hogy ezekből az „apró- ságokból” épült egyháztörténetírása egésze. Amint a mozaik is apró darabokból épül és készül, úgy készült nagy műve is. Payr Sán- dor észrevette ezeket az „apróságokat” is, és ebből lett a nagy kép, amit kialakított. Pon- tosan úgy, mint a mozaiknál. Külön érdemes ezeket az „apróságokat” elolvasni. Ezekből látszik meg egy-egy egyháztörténeti alak jelleme, élete, és egész egyháztörténetünk így lesz színes, eleven mozaikképpé. S ebből látszik, hogy mi mindent gyűjtött össze, hogyan építette a gyűjtöttéket egybe. Az „apróságok” gyűjtésében és közreadásában utolérhetetlen professzorunk, talán előtte és utána sem volt olyan egyháztörténészünk, akire ez jellemző lett volna.

Külön kiemelendő Payr „*lirai*” hajlama. Figyelemreméltó, hogy az egyháztörténészt mennyire megragadta a vers, a zene, a mu- zsika is. Payr Sándor *egyháztörténész és*

hinnológus volt egyszerre. Érdemes a zené- vel kapcsolatos írásait és a verseket is figye- lemlemmel átnézni. Már a hajdani pusztavámi (ondódi) lelkésznek, azon túl, hogy énekes- könyvet szerkesztett saját akkor még német nyelvű gyülekezetének, később – már sop- roni történésszprofesszorként – oroszánrésze volt a „Dunántúli keresztény énekeskönyv” szerkesztésében és kiadásában. Az 1911-ben megjelent és 44 évig változatlanul használt énekeskönyvben két éneke mellett 64 általa fordított vagy átdolgozott ének szerepel. Ezek között található az „Erős vár a mi Iste- nünk” szövege, amely a 40–50 féle változat- tal szemben, néhány kifejezés megváltozta- tása után Hamar Gyula Harangszóban meg- jelent cikkét idézve: „egyszerűsége, világos- sága, magyarsága mellett leghívebben al- kalmazkodott az eredeti Luther-szöveghez, annak tömörségéhez és az eredeti dallam ritmusához.”

(Folytatás az 7. oldalon.)

Bronz Luther-szobor Vasban

A Vasi Evangélikus Egyházmegyében hat esztendővel ezelőtt kezdődött az az immár hagyományosnak mondható rendezvény-sorozat, amikor az egyházmegye gyülekezeteinek tagjai egy vasárnapot együtt töltenek. A német és osztrák mintára szervezett találkozót Gusztáv Adolf vasi hálaadó napnak nevezték el, amelynek perselypénze az erejükön felül építkezni kívánó egyházközségeket támogatja. A két évente tartott találkozóhoz május 8-án ezúttal a répcelaki gyülekezet adott otthont. A mintegy 1300 résztvevő az istentiszteleten kívül kulturális programokon, előadásokon vehetett részt, valamint a templom mellett leleplezték Répcelak első köztéri szobrát, amely egyben Luther Márton első magyarországi közterületen álló bronz domborműve is.

Répcelak városa az elmúlt évben pályázat nyertese lett. Az ÚMFT Nyugat-dunántúli Operatív Program „Városközpontok funkcióbővítő

megújítása a nem megyei jogú városokban” pályázat keretében a Répcelak Város Önkormányzata által vezetett konzorcium több mint 400 millió Ft

támogatást nyert a városközpont funkcióbővítő rehabilitációjára. A programnak köszönhetően új arculatot kapott a fő tér, az evangélikus templom környéke is megújult. Ennek keretében emlékhelyet akartak elhelyezni egy frekvenciált helyen. A városvezetőkkel egyeztetve a templom környéke látszott erre a legalkalmasabbnak. Verasztó János lelkész azzal az ötlettel állt elő, hogy közeledve a reformáció 500. évfordulójához, miért ne állhatna a templom mellett egy Luther-szobor. A városvezetőknek ez meghallgatásra talált, és a katolikusok részéről is öröm övezte ezt a döntést.

Az alkalom a zsúfolásig megtelt templomban ünnepi úrvacsorai istentisztelettel kezdődött, melyen Ittész János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke Jn 10,22–29 alapján hirdette igét. Ebben hangsúlyozta, hogy Isten gyűjtötte össze népét Répcelakra. Számunkra titok, hogy miért nincs mindenki itt, Jézus miért nem hívott el mindenkit. Hiszen hiányzik nekünk mindenki, aki nem hallja meg szavát. Jézus behalt abba, hogy meghallják némelyek a hívó szót. De az evangélium nagyobb, ő a jó pásztor, aki az egy után megy. Nagyobb csoda, hogy mi, méltatlanok miért vagyunk elhívva. Erre kell rácsodálkoznunk. Csoda, hogy van gyülekezete Jézusnak. A megmaradásunkra a szavát adja azoknak, akik hallgatják szavát. A megmaradó örömünk forrása, hogy hitetlenségünk ellenére ő mégis szól, és semmi nem szakít el minket Isten szeretetétől. Ígérete szerint velünk marad és velünk lesz országában is.

Az istentisztelettel párhuzamosan a kultúrházban gyermekistentisztelet keretében volt együtt mintegy 150 gyermek.

Az istentisztelet után a gyülekezet a templom elé vonult, ahol dr. Németh Kálmán polgármester és dr. Kiss Julianna jegyző átvágták a nemzetiszínű szalagot, majd pedig Kovács Ferenc, Vas Megye Közgyűlésének elnöke leleplezte, Ittész János püspök pedig megáldotta Magyarország első közterületen álló Luther Mártont ábrázoló bronz domborművét. Köszöntőt mondott Szászfalvi László, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium egyházi, missziós és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára.

Ebéd után különböző programokon vehettek részt a jelenlévők. A művelődési házban Szakíts, ha tudsz címmel a Reményik Suliszínpad tartott előadást, valamint az Ausztriai Evangélikus Egyház diakóniai munkájáról Manfred Koch szuperintendens beszélt. Végül Szabolcs intézményvezető Egyház és ökológia címmel szólt. A nagyszínpadon a répcelaki Vekker+ és a szombathelyi Ten Sing Savariae zenekar, valamint Lázár Attila énekes szolgált. A polgármesteri hivatalban Hutflesz Mihály pályázati-iró, cégvezető tartott előadást, és Hegyeket mozgató szívek címmel a büki gyülekezet bábelőadása volt látható. A nap Ittész János püspök úti áldásával zárult.

MEGHÍVÓ

Ittész Jánosnak, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspökének nyugdíjba vonulása alkalmából tartandó ünnepi istentiszteletre, valamint az azt követő szeretetvendégségre hívjuk egyházkerületünk népét.

Az ünnepi úrvacsorás istentiszteletre a **győri evangélikus Öregtemplomban** (Győr, Petőfi tér 2.) kerül sor

2011. június 18-án, 14 órai kezdettel,

majd azt követően ünnepi alkalmunk szeretetvendégséggel folytatódik a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatói Központ aulájában.

Autók számára parkolási lehetőséget biztosítunk a Rábahíd alatti parkolóban, ide egy „Evangélikus Élet” újság felmutatásával hajthatnak be. A parkolóból néhány perc gyaloglással megközelíthető a templom.

Az istentisztelet után kerül sor az egyházkerület történetét feldolgozó könyv bemutatójára, amely a helyszínen is megvásárolható 2000 forintos áron.

MEGHÍVÓ

Szemerei Jánosnak, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület megválasztott püspökének ünnepi beiktatása alkalmából tartandó ünnepi istentiszteletre, valamint az azt követő szeretetvendégségre hívjuk egyházkerületünk népét.

Az ünnepi úrvacsorás istentiszteletre a **győri evangélikus Öregtemplomban** (Győr, Petőfi tér 2.) kerül sor

2011. június 25-én, 14 órai kezdettel,

majd azt követően ünnepi alkalmunk szeretetvendégséggel folytatódik a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatói Központ aulájában.

Autók számára parkolási lehetőséget biztosítunk a Rábahíd alatti parkolóban, ide egy „Evangélikus Élet” újság felmutatásával hajthatnak be. Buszokkal a Rába Quelle élményfürdő parkolójában lehet várakozni. (Fürdő tér 1.) A parkolóból néhány perc gyaloglással megközelíthető a templom.

FELHÍVÁS

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatala

értesíti a hatéves képzésben részesült, 2009 szeptembere előtt ordinált beosztott lelkészeket, hogy

a 2011. szeptember 12-re tervezett parókusi alkalmassági vizsgálatra 2011. június 3-ig kell írásban jelentkezni a püspöki hivatalban (9001 Győr, Pf. 1639).

A püspöki hivatal a jelentkezések beérkezése után küldi ki az írásbeli feladatok és szóbeli tételek anyagát.

Képeslap jelent meg a győri egyházkerületi székházról és a püspöki hivatalról

Vitaindítóra

A média szerepe mindennapjainkban

Avagy a nézők tartják életben a színvonal alatti műsorokat

Előző lapszámunkban Horváth Ferenc sárvári szerzőnk tollából A média szerepe mindennapjainkban Média-törvény? címmel vitaindító cikket közöltünk. Bár a szerző valóban egy esetleges eszmecsereére szánta írását, az olvasók mégsem szóltak hozzá. Ennek az én véleményem szerint egyetlen oka van. Az, hogy a cikkben olyan információkat és tényeket közöl, amelyek egy gondolkodó ember számára köztudottak és jóváhagyandók.

Mivel a szerzőt személyesen ismerem, tudom, hogy kisgyermekes apukaként – sokunkkal együtt – aggódik gyermekéért. Mert szeretnénk megkímélni őket elsősorban a képi médiumok – tévé, internet – okozta negatív hatásoktól. A cikket is minden bizonnyal ez a félelem ihlette.

Amikor egy elektronikus médium megszületik, a – nevezük így – ártó hatalmak rögtön kihasználják a benne rejlő lélekromboló lehetőséget. Egyes vélemények szerint Németországban Hitler hatalomra juttatását is segítette az akkoriban születő új médium, a rádió. Az internet is hasznos találmány, mégis egyre nyilvánosabban pusztít lelket és testet romboló hatalma.

A televízió magyarországi térhódítása érdekes történet. Hazánkban pártállami propagandaeszközként indult a távolbalató készülék története. Érdekes egy kicsit alaposabban felidézni a televíziózás magyarországi történetének hőskorát. Ennek alaposabban utánajártam:

A gazdagabb európai országokban már a második világháború előtt voltak televíziós adások. Ahhoz képest, hogy egy magyar mérnök, Mihályi Dénes már 1925-ben megalkotta és bemutatta a televízió őseit, azaz Telecor nevű találmányát, nálunk csak a második világháború után, 1947-től foglalkoztak komolyabban a „távolbalatás” fejlesztésével. 1952-ben a hatalmat gyakorló Magyar Dolgozók Pártja (MDP) párthatározatban írta elő bizottságok létrehozását annak érdekében, hogy 1954. május 1-jéig létrejöhessen a magyar televízió. 1953-ban minisztertanácsi határozat is sürgette ennek fontosságát.

A határidő rövidnek bizonyult stúdió építésére, ennek ellenére úgy döntöttek, hogy haladéktalanul meg kell kezdeni a filmek és filmhíradók (propagandaanyagok) sugárzását. Hivatalosan 1953. december 15-e tekinthető a televíziós műsorszórás első adásnapjának. Ekkor persze még csak az Orion gyárban vették az adást – pontosabban az adóra küldött videojelet –, amely csupán néhány tíz kilométeres körzetben volt fogható.

Az események ezután már gyorsan követték egymást. 1954. január 20-án felavatták az első magyar televízióadót, majd májusban bemutatták az első magyar fejlesztésű televíziót. Kilenc nappal később pedig megkezdtek a heti kétszeri kísérleti adás sugárzását.

Minden jel arra utal, hogy az MDP propagandagépezete teljes erejével támogatta a „távolbalató” megalkotását, amelyet minden otthonban oltárra emelnek majd az emberek, s amelyen keresztül a párt szólhat a néphez. Ezt

bizonyítja az is, hogy bár televízióstúdió még mindig nem volt, a helyszíni közvetítést már meg tudták oldani – például az 1956. április 4-ei és a május 1-jei felvonulást élőben sugározták. Sőt október 13-án már külföldről átvett műsort is közvetítettek a bécsi operából, valamint az osztrák–magyar focimeccsről.

És lassan elérkezünk 1956-hoz, amikor egy televíziókészülék ára ötezer forint – egy jól kereső munkás négyhavi bére – volt. Az egyetlen budapesti üzletben júliusban mégis mindössze kilenc nap alatt százötven (!) darabot adtak el. Október 23-án a párt lapjának, a Szabad Néphez az aznapi száma a tévé-előfizetőknek este nyolctól egy rajzfilmet, a híradót, valamint egy német filmet ajánlott. Mint tudjuk, aznap kevesen ültek tévé elé...

Így kezdődött...

A forradalom leverése után több fórumon nyíltan is elhangzott az a vélemény, hogy ha a nép otthon televíziót néz, akkor nem fog kimenni az utcára „forradalmat csinálni”. Ennek érdekében első lépésként 1956 őszétől heti háromra emelték a kísérleti adásnapok számát. 1958. március 1-jén pedig hivatalosan is bejelentették, hogy már nem kísérleti jelleggel sugároz a televízió. A bejelentést valóságos tévéláz követte: az előfizetők rövidesen azt panaszolták, hogy kevés a műsoridő. Ez a

megnyilvánulás már azt jelezte, hogy új szakasz kezdődött a társadalom és a kultúra történetében. És valóban így van, azóta *nincsenek forradalmak, mert elfoglalt minket a televíziónk!*

Városban nőttem fel, és a mi gyermekkorunkban még egy adó volt fogható a tévékészüléken. Sőt hétfőn adás-szünet volt. A játszótéren mindig lehetett látni gyermekeket. A mai készülékeken a hét minden napján 24 órában akár több száz adó közül válogathat a néző. Ömlesz-tik ránk az információkat, az erőszakot, a reklámokat. A játszótérek üresek, a foci pályát benövi a gyom. A mai gyerekek a tévé és a számítógép előtt ülnek egy virtuális világba menekülve a rideg hétköznapi valóságból.

Ma a pénz világa ural mindent. A műsor készítőeknek a vállalt nézettséget kell letenniük főnökük asztalára. Ha csökken a mutató, nem számít a színvonal, lejjebb kell menni, ameddig csak lehet, a nézők ingerküszöbét egyre alacsonyabbra téve. Komolyan mérlegelik, hogy ha a nézettség által hozott haszon a médiahatóság esetleges büntetését befizetve pozitív irányba billen, érdemes belevágni a színvonal alatt szerkesztett műsorba. A nézők – mi – tartjuk életben ezeket a műsorokat azzal, hogy nézzük őket.

Egy dolgot tehetünk csak. Igyekezni minél függetlenebbek maradni a tévétől, internettől. Ne a médiatörvény-től várjunk védelmet, hanem szelektáljunk a műsorok, a tartalmak közül, találjuk meg bennük azt, ami épít. Jó tudni, hogy nem vagyunk egyedül ebben a harcban. Hívó emberként tudjuk, hogy van, aki segít minket ebben.

Menyes Gyula

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

A templomos gyülekezet minden istentiszteleten megvallja, hogy hiszi a szentek közösségét. De vajon érti-e, amit

vall, vajon tudja-e, mit jelent ez a kifejezés? Ennek megértésében segít az alábbi tanulmány.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

Szentek gyülekezete

Az egyházat az Apostoli hitvallás nevezi „*communio sanctorum*”-nak, „a szentek közösségének”: „Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét”.

Luther a Nagy káté Hiszekegy-magyarázatában ezt így kommentálja: „Mindkét kifejezés: egyház és szentek közössége, ugyanazt jelenti, de ... rosszul és értelmetlenül is fordították németre így: »eine Gemeinschaft der Heiligen«, (a szentek közössége). ... Jól németül, a mi anyanyelvünkön tehát a »Kirche«-t „ein christliche Gemeinde oder Sammlung”-nak, (keresztyén gyülekezetnek vagy gyűlésnek), vagy még helyesebben és világosabban »eine heilige Christenheit«-nek, (szent keresztyénségnek) kellene neveznünk. A »communio« szó jelentése sem »Gemeinschaft« (közösség), hanem »Gemeine« (gyülekezet). ... Németül [az egyházat] helyesen »ein Gemeine der heiligen«-nek (szentek gyülekezetének) kellene neveznünk, vagyis olyan gyülekezetnek, amelyben csupa szent van; vagy még világosabban »eine heilige Gemeine«-nek (szent gyülekezetnek). (In: Pröhle Károly: Luther Márton négy hitvallása 1983. 201–202. old.)

A formális logika ennek alapján lehetővé teszi azt a következtetést, hogy Luther szerint az egyház a gyülekezettel egyenlő. Ezt látszik alátámasztani Luthernak a *Schmalkaldeni* cikkében tett kijelentése is: „Mert – Istennek hála – a hétéves gyermek is tudja, hogy mi az egyház: a szent hívők és azok a báránykák, akik hallgatják Pásztoruk hangját» (Jn 10,3). A gyermekek ugyanis így imádkoznak: »Hiszek a szent keresztyén egyházban.« És nem a karingek, tonzúrák, hosszú köntösök és egyéb szertartások teszik szentté az egyházat, amiket a Szentírással ellentétben kiagyaltak, hanem Isten igéje és az igaz hit.” (I.m. 305. old.)

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a *Schmalkaldeni* cikkben Luther ezt a kijelentését ellenfeleinek azzal az állításával helyezi szembe, mi szerint a Rómától elszakadt gyülekezetek nem nevezhetik magukat egyháznak. Luther szerint a pápa fennhatósága alól kikerült német gyülekezetek éppúgy megtestesítik az egyház láthatatlan, lelki valóságát, mint a Rómához tartozók, sőt még jobban, hiszen tisztán és igazán hirdetik bennük Isten igéjét, és nem szorulnak rá, hogy ige hiányában a karingek, tonzúrák és egyéb, emberek által kitalált szertartások demonstrálják az egyház jelenlétét.

A Nagy kátéból vett idézet háttérben is ott kell látnunk az ellenoldal érvét: a Rómától elszakadt gyülekezetek legjobb akarattal is csak „keresztyén közösségnek”, „keresztyén gyűlésnek” mondhatók. Luther erre feleli: rendben van, legyünk mi csak „keresztyén közösség” és „keresztyén gyűlés”, hiszen az Apostoli hitvallás szerint az egyház éppen ez.

De ez nem jelenti, hogy Luther nem vizsgálná: egy adott gyülekezet mennyiben testesíti meg az egyház láthatatlan, lelki valóságát.

Egy kritériumot már a Nagy kátéból vett mondatok is magukban foglalnak: „Németül [az egyházat] helyesen »ein Gemeine der heiligen«-nek (szentek gyülekezetének) kellene neveznünk, vagyis olyan gyülekezetnek, amelyben csupa szent van;”. Tehát nem akármik alkotják, hanem szentek.

Kik ezek? Ismét a Nagy kátét idézem: „Hiszem, hogy él a földön egy szent nép és gyülekezet: csupa szent, egy fő, Krisztus alatt, a Szentlélek hívta egybe, egy a hite, a szándéka és a gondolkodása, sokféle adománya van, de egységes a szeretetben, nincs benne szakadás és elkülönülés. ... Hisszük továbbá, hogy a keresztyén gyülekezetben kapjuk bűneink bocsánatát, mégpedig a szentségek és a feloldozás, valamint az egész evangélium mindennemű vigasztaló igéje által. ... A keresztyén gyülekezetben ezért minden arra rendeltetett, hogy napról napra csupa bűnbocsánatot szerezzünk az ige és szentségek által, lelkiismeretünk vigasztalására és bátorítására, amíg itt élünk. Így gondoskodik a Szentlélek arról, hogy jóllehet vannak bűneink, mégsem árthatnak nekünk, mert a keresztyén gyülekezetben vagyunk, ahol csupa bűnbocsánat van, mert Isten is megbocsát, és mi is megbocsátunk egymásnak, hordozzuk és talpra állítjuk egymást.” (I.m. 202–203. old)

Szentlélek nélkül Luther szerint sincs egyház. Akiket valóban a Szentlélek hívott el és gyűjtött össze, arról ismerhetők fel, hogy naponta bűnbocsánatból élnek. Bűnösök ugyan, de mégis szentek, mert a bűn nem tud ártani nekik, mivel a feloldozással és a bűnbocsánatot nyújtó úrvacsora szentségével nem hébe-hóba, hanem rendszeresen élnek. Így alkotják a szentek gyülekezetét, az egyházat. A bűnbocsánatból való élet pedig a megbocsátás naponkénti gyakorlását: egymás szeretetben való hordozását és talpra állítását jelenti. Ahol szakadás és elkülönülés van, ahol a megbántott bántójától megvonja szeretetét, ahol – a hit megtagadásán kívüli okból – kiközösítés van, ahol megtagadják a közösséget a bűnösrel, ott a megbocsátás üres szó.

Az olyan közösség, amelynek tagjai a maguk igazáért küzdenek, egymást legyőzni igyekeznek, egymást nem talpra állítják, hanem padlóra küldik, Luther értelmezése szerint nem egyház. És ez független attól, hogy hordanak-e karinget, albat, stólat, viselnek-e tonzúrát, növesztenek-e szakállt, miként fésülik a hajukat, és a Krisztustól rendelt szentségeken túl milyen szertartásaik vannak. Mert amíg ezek megléte vagy hiánya nem kritériuma az egyháznak, addig a naponkénti bűnbánat és bűnbocsánatból való élés elengedhetetlen feltétel. Ahol ez nem teljesül, ott az ige tiszta és igaz hirdetése ellenére sincs egyház. Az ige ott „dolgavégezetlenül tér vissza” Istenhez.

Ézsaiás jóvendölése, hogy „az én ígém ... nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem” (Ézs 55,11) globálisan igaz, de nem feltétel nélkül áll minden „egyház”, „gyülekezet” nevet viselő közösségre. Luther ezért veti Erasmus szemére a *De servo arbitrio*-ban: „Bizony, az Isten egyháza nem olyan egyszerű dolog, mint az »Isten egyháza« elnevezés. De szentek sem találhatók minden bokorban, mint az »Isten szentjei« cím, amelyből mindig van egy zsomborral.” (Luther Márton: A szolgálai akarat 1525 – MLSZ 2. javított kiadás, 2006. 71. old.)

Véghelyi Antal (ev. lelkész, teol. referens, Budapest)

(Folytatás a 3. oldalról)

Az ének ma használatos szövege két szóban tér el ettől. Ehhez hozzá kell tenni, hogy mai énekeskönyvünket Payr Sándor öt fordítása és egy saját szövegű éneke (ÉÉ 490) gazdagítja. S általában nemcsak a „reformáció lant-sairól” írt, hanem maga is szívesen énekelt, írt verseket. Zrínyi „prókátorát”, Vittenyédi Istvánt nemcsak megírta többször, hanem meg is énekelte egy színműben. Nem túlzás Payr Sándort úgy értékelni, hogy benne a hangyaszorgalmú történeti kutató és a lírikus, énekes együtt volt. Mindkét területen nagyszerű, talentumokkal megáldott szakértőnek bizonyult. „Payr Sándor íróasztalában van egy eldugott fiók is, amely költeményeket rejtget. Vallásos költeményein kívül a lelki derű és kedély is megszólalnak hűrjain, mint ahogy kék szeméből sohasem hiányzik az Istenben élő, hívő ember derűs mosolygása” – emlékezik róla Kapi Béla püspök.

S ezek a mondatok átvezetnek munkájának és lényének másik vonásához. *Payr Sándor írásaiból a humor sem hiányzik*. Legnagyobb művei sem szárazak, kivéve adatgyűjtéseit, de azokat nem ő írta, hanem hangyaszorgalommal gyűjtötte. Saját írásaiból nem hiányzik a humor sem. A bibliográfia mutatja, hogy az egyháznak nemcsak a története, hanem a humora is megragadta. Nem szégyelli ezeket sem gyűjteni és leírni, még ha ezeket „Parsy (Parsi) Andor” vagy „Sincerus” néven írta is. De más műveit is áthatja a derű és humor. Talán ennek egyik legnagyobb példája, amit a balfi paplakról és a két balfi papírról ír, ahogyan erről szó volt már. De az egyháztörténetirónak van olyan sorozata is az egyházi lapokban, amelynek összefoglaló címe: *Az eklézsia humora. Meg vagyok arról győződve, hogy ezeket otthon, de a katedrálról hallgatóink is elmondta, hiszen ezek éppen úgy az egyház történetéhez tartoznak, mint az általa megírt szenvedéssel teljes korszakok.*

Kosáry Domokos történész, az elismert tudós mondta el, hogy ő is hálával emlékezik Payr Sándorra, mert az *egyháztörténetét beépítette hazánk történelmébe*. Aki Payr nagy könyvét olvassa, az tudja, hogy a gyülekezetek története olykor a honfoglalással, de legalábbis a középkorra utalással kezdődnek, amikor evangélikus gyülekezet, egyház nálunk még nem élt. Nála fontos, hogy egy-egy település hogyan keletkezett, mikor olvassunk arról először. Ezzel nemcsak a települések történetét, hanem népünk történelmét is gazdagította. Azt is mondhatnánk: településtörténeti adataival háttérrel adott gyülekezeteink történetének. Tudjuk, evangélikus gyülekezeteink legkorábban a 16. században születtek, Payr kutatása azonban előbbre, mélyebbre mutat. Ezzel is tanít: nem lehet „beszűkül” egyháztörténetet művelni, hanem annak gyökereit, kereteit és háttérét is ki kell dolgozni. Más szóval: nem lehet egyháztörténelmet művelni általános történelem nélkül, de nem lehet történelmet kutatni az egyháztörténet kihagyásával sem.

Payr Sándor *alapvetően mégis gyülekezetekről és gyülekezeteknek írt*. Payr Sándort olvasva az a benyomás erősödik bennünk, hogy bár sok egyháztörténeti személlyel, családdal, eseményel foglalkozik, alapvetően mégis a gyülekezeteknek és a gyülekezetekről ír. Írásai nem elefántcsonttoronyban születtek, nem magas röptű eszmefuttatások, hanem egyháza népével akarja megismertetni saját múltját. Mintha nála a „tudományos munka” és az „egyházi beszédek” összefolyának. Mintha egyszerűen prédikálni – bocsánat a szóért, jó értelemben használom – mesélni akarna a gyülekezeteknek. Ezért kerül ki azokat a „magasságokat”, amiket a gyülekezet népe talán nem is értene.

Eppen ezek alapján szívesen mesél. Lehet, hogy ezt nem mindenki olvassa szívesen. Talán ma is vannak, akik ezért kritizálják. Szokatlan is hangja a mai tudományos világban. Világunkban folyik egy kísérlet az elvont, szinte érthetetlen tudományos munkák és az „egyszerű” írások, munkák megkülönböztetéséért. Biztos, hogy ennek is alapja van. De aki igazán birtokolja az anyagot, aki igazán alaposan kutatott, és ismeri a múltat, jelent, az tud arról mesélni is, mintha gyerekeknek szólna. Végül, de alapjában Payr Sándor írásai, elbeszélései *hitből fakadnak*. Írásaiból kicsendül a hit, ami nemzedékeken át szólni és építeni tud ma is.

100 éve született Hubert István lelkész

Isten iránti hálával és nagy szeretettel emlékezünk a Csorna–Kapuvári Evangélikus Egyházközség első parókus lelkészére születésének 100. évfordulóján.

Hubert István 1911. február 12-én született Celldömölkön, hétgyermekes evangélikus családban. Középszkolai tanulmányait az ősi Pápai Református Kollégiumban végezte. Ezek az évek feledhetetlenek voltak számára. Élete végéig emlegette nagy tudású tanárait, akiktől nemcsak ismereteket, hanem becsületességet, kötelességtudást, nemzet- és hazaszeretetet, protestáns elkötelezettséget is tanult. Itt érlelődött meg elhatározása a lelkészi szolgálat mellett. Erettségi után Sopronban, a Magyar Királyi Erzsébet

Tudományegyetem Evangélikus Hittudományi Karán folytatta tanulmányait. Professzorai, teológustársai emlékét is hálával és szeretettel őrizte a szívében.

Segédlelkészi szolgálatát Ostffyasszonyfán, Celldömölkön, Alsódörgicsén, a Vendvidéken Úrdombon, majd újra Celldömölkön végezte, ahol Molitorisz János esperes úr volt a principális. Tőle is sokat tanult, és ő búcsúztatatta meghatott szavakkal 1949. május 8-án, amikor végleg elkerült szeretett szülőföldjéről, Vas megyéből. Új hely, új feladat várta a Rábaközben. A Csorna–Kapuvári Missziós Gyülekezet első parókus lelkésze lett 1949. május 22-én.

Itt ismerte meg és vette feleségül Nitschinger Márta polgári iskolai tanárnőt, aki nemcsak hűséges házastársa volt 37 éven át, hanem a gyülekezeti diakóniai munkában és kántorként is segítséget jelentett számára.

Az 1950-as évek egyházi működést nehezítő körülményei az ő életükre is hatással voltak. Mindezek ellenére szilárd hittel, elkötelezetten, példamutató hűséggel végezték szolgálatukat. A sok filia megközelítése abban az időben autó és autóbusz híján vonattal, kerékpárral és gyaloglással volt lehetséges. Mivel a templomba járást sokan nem merték vállalni, napi rendszeres feladatának tekintette a családlátogatást, a betegek felkeresését a csornai és kapuvári kórházban. Egy maroknyi hűséges gyülekezeti tag rendszeresen részt vett nemcsak az istentiszteleteken, hanem a bibliaórákon is. Szinte minden évben volt konfirmációi felkészítés és vizsga, a reformáció emléknapján kiállítás.

A gyülekezetnek nemcsak lelkipáosztora, hanem mindenese is volt. Harangozott, kerítést festett, az itt töltött 34 év alatt a gyülekezet épületeinek folyamatos karbantartása mellett a templom nagyszabású külső, majd néhány év múlva belső felújítását is megszervezte, majd a kivitelezésben kétkezi munkával is fáradhatatlanul segített. Soha nem panaszkodott, bölcs derűvel, hittel, bizalommal és sok szeretettel tette dolgát. A parókia ajtaja mindig nyitva volt mindenki előtt. 1951 óta vezetett vendégkönyve bizonyítja, hogy a kor nagyra becsült püspökei, sok-sok szolgatársa, hajdani gyülekezetének tagjai, régi tanítványai időről időre felkeresték.

Haláláig szeretett volna szolgálni a gyülekezetben. 1983-ban azonban egy súlyos trombózis miatt nyugdíjba kellett mennie. Mivel akkor már mindkét gyermeke és családjuk Sopronban lakott, Hubert István és felesége a közelükbe költözött. Nem volt könnyű megválniuk a kedves gyülekezettől, a templomtól, ahol gyermekeiket keresztelte, konfirmálta, eskette és első unokáját keresztelte.

Öt évet élhetett még a sopronbátfalvi otthonában. A szolgálatot is folytathatta: gyakran helyettesítette az akkori soproni lelkészeket a vasárnap esti istentiszteleteken. Idős kora ellenére hónapokon át, minden vasárnap helyettesítette a kisbabóti lelkésznt, hogy ő részt vehessen egy külföldi ösztöndíjas képzésen. Körülményes utazással jutott Sopronból oda és vissza, de feleségével együtt nagyon szívesen tette ezt is.

1988. november 18-án éjjel otthonában váratlanul magához szólította az Úr Hubert Istvánt. Néhány órával korábban azt mondta: „...értem nem kell aggódni. Engem az Úristen mindig a tenyerén hordozott.” Bizunk benne, hogy miután a látható világból a láthatatlanba ért, ott is Isten tenyerén lehet.

Hubert István áldásos életének, hűséges szolgálatának emléke legyen áldott. Ünnepi megemlékezés lesz róla és szolgálatáról 2011. június 5-én, 8.30-kor Csornán, az evangélikus templomban.

Gabnai Sándor (esperes, Sopron)

Menyes Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Dr. h. c. Keveházi László

egyház történetész, ny. esperes a megjelenő,
egyházkerületünk történetét feldolgozó könyv szerkesztőjét

– *Hogyan született meg a könyv gondolata?*

– Ennek egy „belső”, tartalmi oka is volt. Az idén ünnepeltük Payr Sándor egyháztörténetész professzor születésének 150. évfordulóját. Aki ismeri írásait valamennyire, tudja, hogy a nagy tudású professzor „a Dunántúl szerelmese” volt, de azt is tudja, hogy a nagy műve, a dunántúli könyve a 18. század közepe táján befejeződik, s a folytatásra Payr Sándornak már nem adatott mód és lehetőség. Úgy gondoltuk néhányan, „Payrt ünnepelni” (ez az egyházban kérdéses kifejezés) úgy illik igazán, ha munkájára alapozva megkíséreljük azt folytatni. De volt a munkánknak egy „külső” oka is. 2000-ben megjelent a Déli, majd 2006-ban az Északi Egyházkerület történetéről, gyülekezeteiről szóló könyv. Arra gondoltunk: jó lenne a sort kiegészíteni, így összeállhat egy „teljes” sorozat, egész egyházunk, minden mai gyülekezetünk történetéről és életéről.

– *Mikor indult meg a munka?*

– 2007-ben megkérdeztük erről Ittész János püspök úr véleményét, aki nemcsak rábólintott a munkára, hanem összehívott egy szerkesztőbizottságot is. Ebben a bizottságban minden dunántúli egyházmegyének van egy-egy képviselője és gondozója, s van valaki, aki megkísérelti összefogni a munkát. Ez a csapat kiegészítődött egy irodalmi-, majd két szaklektorral, és szupervizorokkal is. Örömmükre jelentkezett egy technikai szakember is, aki kész volt a könyvet megszerkeszteni, nyomdára készíteni. Ez a kis csapat dolgozik négy év óta kitartással, és most már azzal a reménnyel, hogy kézbe adhatjuk a kerület könyvét.

– *Hogyan lehetne összefoglalni a könyv tartalmát?*

– Azt lehet röviden mondani: 117 történet. A kerület története, amely talán ilyen részletesen és máig még nem jelent meg. 6 egyházmegye története, ahogyan az egyházmegyék születtek, erősödtek, az elnyomás idején „alakultak”, szinte eltűntek, vagy összefonódtak, majd új életre keltek. És 110 anyaggyülekezet története, persze a leány- és szórványgyülekezetekkel sokkal több, de ma ennyi anyaggyülekezetet tartunk számon. Ezek a történetek a legizgalmasabbak, ahogy valaki írta: „a hűség, a megmaradás csodájának” történetei. Ez a könyv tehát nem kis csapat munkája. El kell árulni, hogy a könyv igyekszik a jelenig jutni, benne a gyülekezetek mai tisztségviselőinek és presbitereinek névsorával, sőt képekkel gyülekezeteink múltjáról és életéről. Ha a tartalomra kérdezzük, akkor talán nem túlzás azt mondani, hogy a történet igazi „tartalma” a „gyertyatartók között járó Úr”, aki megtartott évszázadok próbáin át.

– *Mikorra várható a könyv megjelenése?*

– Hadd kezdjem ennek a szónak hangsúlyozásával: várható. Mert a könyvet bizony várjuk, nemcsak mi, hanem a kerületünk is. Nem tudok evangélikus sajtónk történetében olyan könyvet, amelynek mintegy 2500 előrendelése van! Pedig itt tartunk! A kis csapat munkájának gyümölcsét nagy csapat várja. S az a reménységünk, hogy 2011. június 18-án, amikor Ittész János püspök úr leteszi nehéz szolgálatát hivatalosan, kézbe adhatjuk a könyvet ugyanennek az istentiszteletnek keretében. Vagyis most már „célegyenesben” vagyunk reménységünk szerint.

Az előző számban olvashattuk a könyvajánlót, ez a néhány felelet a kérdésre pedig legyen „beharangozás a Dunántúli Harangszóban.” Kérjük, hogy fogadják szeretettel, olvassák az egyház Uráról és rólunk szóló kétkötetes, mintegy ezer oldalas és „képes” könyvet, kerüljön az minél több könyvespolcra, és maradjon a szívekben a „Reformációtól – napjainkig, Evangélikus gyülekezetek, egyházmegyék, kerületek a Dunántúlon” című könyvünk gyengeségeivel, hiányaival, de figyelmeztetésével és hitre biztatásaival együtt.

Előfizetési lehetőség az egyházkerületi könyvre

Az egyházkerület történetét bemutató kétszer 500 oldalas kiadvány CD melléklettel – az előzetes kalkuláció szerint – 2000 forintba fog kerülni. Könyvbemutató június 18-án, szombaton a győri Öregtemplomban a 14 órakor kezdődő istentisztelet után.

A HALÁL INTÉSÉRE...

A halál intésére megszűnik egyszerre

Az ember dicsősége és minden sikere.

Mint a mező virága jut gyors hervadásra,

Amikor lekaszálja a rétet gazdája.

A halált föl nem tartja a ragyogás, a csel,

A világ sok aranya sem kápráztatja el.

Érkezése óráját sohasem tudhatjuk,

Előle ajtónk zárát mi be nem csukhatjuk.

E bizonytalanságban nagy ajándék a hit,

E mulandó világban minket az boldogít.

Bár Ádám vétke rajtunk, Istenünk el nem ejt,

Hisz gyermekei vagyunk, kiket el nem felejt.

Meghajtóm hát a térdem, és Jézust imádom,

És minden nevek felett az ő nevét áldom.

Itt a halált legyőzte a véres Golgotán,

A mennyben mindörökre áldását szórja rám.

Ha eljő élet-estem és a búcsúóra,

Ha megfáradott testem elmegy nyugovóra,

Akkor van vígasságban a lelkem, s földerül,

Mert Isten országában örömben részesül.

Hallgrímur Pétursson – Ford: Ordass Lajos.

(GyLK 821)

Félig máris feltámadtunk, hiszen a fej és a szív már a mennyben van, és csak a hitványa van hátra: hogy a test is kiszálljon megújulva a sírból.

Dr. Luther Márton

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Prófétasorsok

Az utóbbi időben egyre többet foglalkozom a bibliai prófétákkal. Több ez, mint az érdeklődő teológus tudományos kíváncsága, szinte személyes érintettséget érzek sorsuk láttán, amelyek eddig valamiért elkerülték figyelmemet. Megtapasztalt felismeréseimet szeretném most megosztani az olvasóval.

Mielőtt néhány próféta életét közelebbről megfigyelnénk, három általánosítást már most kijelenthetünk róluk: Az első, hogy **a hamis próféták önként jelentkeznek, az igazakat pedig elhívja az Úr.** Ezért valósággal **sz szenvednek az elhivatottságtól.** Jeremiás például egészen odáig jut, hogy megátkozza születése napját (Jer 20,14). A másik általánosítás, hogy mindig a **jövőről szólnak, ami csak akkor áldásos, ha a nép Isten útján jár.** Nem titokzatos jövőbe látó emberekről van szó, hanem inkább – mai szóval inkább – hívő, Isten akaratát kereső politikusokról, akik a jelenből pontosan tudtak következtetni a jövőre. A harmadik törvényszerűség pedig az, hogy **egyértelmű és kiélezett a beszédük, amit nem hallgatnak szívesen az emberek!**

Most pedig nézzünk meg közelebbről néhány prófétasorsot:

Mózes, aki a fáraó „agyára ment”

Mózeset Isten csodálatos módon menti meg a biztos halálból akár a fiúgyermek meggyilkolására, akár a krokodiloktól hemzsegő Nílusban úszó kosárban fekvő kisgyermekre gondolunk. Végül a fáraó udvarában nő fel az *elnyomó* oldalán a fáraó gyermekével együtt. Ezek után nehéz lehetett elhinni a nép(é)nek, hogy a Midján földjéről visszatérő ifjú már nem a *fáraó lányának gyermeke*, és valóban a nép szabadulásának hírért hozza. Szennvedhetett is az elhívástól, mert két oldalról éri őt szorongatás, gúny és megvetés. Nem akarja vállalni szerepét, mentetőzök, érthető okokat sorol fel, amiért nem akarja vállalni a küldetést, de neki mégis mennie kell. Komoly feladat van rábízva. Ki kell vezetnie népét a szolgaság földjéről. Éppen ő, a „fáraó, az elnyomó gyermeke”.

És elindul, hogy kikérje a népet. A fáraó már szinte *rosszul lehetett*, valahányszor csak meglátta Mózeset. Kérése állandóan fülében csengett: „*Engedd el a népemet!*” Minél kitartóbb Mózes kérése, annál jobban megkeményedik a fáraó szíve. És megkezdődik a tíz rettenetes csapás, ami addig nem érdekelte a fáraót, amíg hatalma megvédte őt a népet sújtó tragédiától. Amikor viszont a tizedik csapás elérte – gyászolta saját gyermekét –, akkor végre engedett.

A negyvenévi pusztai vándorlás során – a csodák ellenére – Mózesnek naponként hallgatnia kellett a panaszt, hiszen a szabadsággal nem tudott mit kezdeni a nép. Az emberek szemében ő lett a hibás, amiért Isten eszközévé vált.

Ja, és még belegondolni is félelmetes, mit *mondhattak* róla az egyiptomiak...

Illés, akit az ország pusztulásért okol a király (1Kir 16,29-től)

Aháb királyról azt mondja a Szentírás, hogy „*azt tette, amit rossznak lát az ÚR, még inkább, mint valamennyi elődje. Felesége – Jezabel – hatására a Baált kezdte tisztelni.*” Ez már önmagában ok az Isten haragjára, de tetézzve a bajt, ráadásul hagyta, hogy Jezabel hivatalosan kivégezze az ÚR több száz prófétáját!

Ebben az időben szólítja meg Isten Illést, mert neki kell közvetítenie a király felé, hogy – istentelen uralkodása miatt – éveken keresztül szárazság lesz Izrael földjén. Az uralkodó miatt szenved a nép, akárcsak a mózesi történetben.

Illés eltávozik a király színe elől, bujdosásban túléli az aszályos éveket, de a kegyetlen uralkodó halálra keresteti. Ez odáig fajul, hogy meg is esketi a népet (1Kir 18,10), miszerint az emberek nem hazudnak, *valóban nem találják Illést!* Lassan még emlékéről sem akarnak tudni, és tudtukban kialakul, amit maga a király így fogalmaz meg, amikor meg-

jelenik előtte a próféta: *Te vagy az Izrael megrontója?! A válasz csupán nézőpont kérdése...*

Keresztelő János, aki Heródes elnémított lelkiismerete volt

Keresztelő János tekinthető akár az Ószövetség utolsó és az Újszövetség első prófétájának.

Nem lehet őt igazi mártírnak tekinteni. Nem Jézusért hal meg, hanem azért, mert *beszél* Heródes magánéletébe. Túróczy Zoltán püspök ezt írja vele kapcsolatban: „*Jeruzsálem megvetette azokat, akik Isten hívását tolmácsolták neki. Abnormális, félbolond különcöknek tekintette őket. Egyéniségükben, magatartásukban volt valami különös. Nem olyanok voltak, mint a többi emberek. Mertek mások lenni, és mertek más véleményen lenni, mint a többség. Amikor mindenki utálattal s gyűlölettel beszélt Heródes háta mögött a házasságtörőről, erőszakos fejedelemről, előtte azonban térdet hajtott, s befogta a száját, Keresztelő János oda mert állni a trón elé, s a fejére merte olvasni a bűnét.*”

Ezért fizetett az életével.

Jézus, aki több mint próféta

Jézus gyógyít, csodákat tesz emberek életében, és közben hirdeti az evangéliumot, Isten emberek iránti szeretetét. János mégis így ír róla: „*Sok jelt tett előttük, mégsem hitték benne.*”

Amíg Jézus fizikai szükségleteket elégít ki, addig sok követője van. Kenyeret ad a népnek, ezért királlyá akarják kiáltani. Amikor viszont az embereknek maguknak kell sorsdöntő kérdésekben dönteni, akkor igazán még a véleményére sem kíváncsiak. És így van vele a ma embere is. A gondviselő Istent keressük, nem pedig a megváltó és megszentelő Istent. Jézus így magára marad, sőt a nép felbujtójává válik sokak szemében, és elhangzik az üdvtörténet itélete: „*Jobb, ha egy ember hal meg a népért, és nem az egész nép pusztul el.*” Ezt a kegyetlen kijelentést Isten evangéliummá alakította.

Jézus bevégzi megváltó művét a kereszten, ezzel beteljesedik a tökéletes prófétasors!

Merjük hinni e sorsok láttán, hogy ők is értünk küldettek! **Szavukat hallgatva döntésünk pedig élet vagy halál!**

Menyes Gyula

(Megjelent a Megrepedt nád c. – Ostffyasszonyfa, Csöngye, Uraiújfalu – gyülekezeti lap 2001. böjti számában.)

Hírek a soproni Eötvösből

Kiút a zsákutcából

Szakképző iskolánk *ismét* nagy feladat előtt

A Magyar Szakképzési Társaság Humán Tagozata és a Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium 2011. április 6-án szakképzési konferenciát szervezett. A budapesti rendezvényen a moduláris szakképzésről, a vizsgáztatás tapasztalatairól, és az egészségügyi szakképzésben tervezett változtatásokról volt szó.

Megtudtuk, hogy a moduláris szakképzési rendszer – mely eredetileg az iskolarendszere kívüli felnőttképzésre készült – egyáltalán nem vált be az iskolarendszerű oktatásban, hiszen lehetetlenné teszi a tananyag tantervezését, a tantárgyfelosztást, sőt az órarendkészítést is.

A vizsgáztatás tapasztalatai a jónak mondható eredmények ellenére is nagyon lehangolóak. A vizsgatevékenységek száma, tartalma, időbeli elosztása, a lebonyolításra vonatkozó szabályok betartása – a májusban, júniusban még javában folyó középfokú oktatás és érettségiztetés mellett – szinte lehetetlen feladat.

A tervezett változtatások a korábbi tanulmányi évek alatt teljesített tudás beszámíthatóságán alapszanak. Erre óriási szükség van, mert, mint pl. az ápolóképzés kapcsán kiderült, a 3 év oktatási időbe nem fér bele (!) a kötelezően teljesítendő 4600 óra.

Raul Edit, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Egészségügyi Ágazat Humán Erőforrás Stratégiai Főosztályának vezetője szerint tisztában vannak azzal, hogy a jelenlegi rendszer, sőt még az új elképzelések is számtalan ellentmondást tartalmaznak, ezek feloldása komoly kihívás az ágazat számára. Most a korábban elhamarkodottan hozott intézkedések helyett alaposan átgondolt, igazán jó koncepcióra törekednek. Cél, hogy ez alkalmazkodjon a gazdaság igényeihez, átláthatóbbá, költséghatékonyabbá tegye a TISZK-eket (Területi Integrált Szakképző Centrumok), és jövőképet adjon az alsó és a középszint számára.

A szakközépiskolákat érintő talán legfontosabb változás a régi-új képesítő érettségi bevezetése (visszahozása), a szaktanácsadói rendszer felélesztésével kapcsolatos elképzelések megvalósítása.

Vízvári László, az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet főigazgatója az elhangzottakat konkrétan az egészségügyi szakképzésre (ápoló) vonatkoztatta, és a gyakorlatban jól használható megoldási javaslatokkal egészítette ki.

Siker a SZÉTV-en

A korábbi évekhez hasonlóan ebben a tanévben is megrendezésre került a Szakmai Előkészítő Érettségi Tantárgyak Versenye, ahol 20 szakmacsoportból vettek részt a szakközépiskolák 12. évfolyamos diákjai.

Az egészségügyi szakmacsoportból 147-en indultak a szolnoki országos döntőre, ebből 30 diákot hívtak. A versenyt Egresits Enikő, az Eötvös József Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola diákja nyerte, osztálytársai közül Mácsadi Dóra 5., Pápai Livia 6., Horváth Petra a 29., Jagosits Zsanett pedig a 30. helyezést lett.

Felkészítő tanárunk Tóth Lászlóné Weisz Zsuzsanna volt.

Gratulálunk a szép eredményhez!

„Szép élménnyel lett gazdagabb az életem...”

Iskolánk tantestületi döntést követően nyújtott be pályázatot a középiskoláknak meghirdetett Társadalmi Szolidaritás (TÁRS) programra. Hagyományainkat, lehetőségeinket és – nem utolsósorban – a társadalmi szükségleteket figyelembe

véve úgy határoztunk, hogy az idős emberek segítségének lehetőségét ajánljuk fel a fiataloknak.

A pályázat benyújtását követően 2011 tavaszán örömmel fedeztük fel iskolánk, az Eötvös József Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola nevét a támogatók között. Azonnal munkához láttunk. Két, egyenként közel háromórás bevezető foglalkozást tartottunk a jelentkező diákok

részére. Igyekeztünk felkészíteni őket a nagy feladatra. Játékos módszerekkel segítettük a csoportképzést, fejlesztettük együttműködési készségüket. Beszélgettünk velük az idős emberek jellegzetességeiről, a velük való kommunikáció sajátosságairól. A témához szorosan kapcsolódó film (Emberöltők) megtekintése után arra kértük őket, hogy rajzolják le a programmal kapcsolatos érzéseiket, majd vessék papírra *motivációjukat, elvárásait*.

A *szociális otthon gondozottaival* való első találkozás jól sikerült. Sok diák és idős ember már ekkor kölcsönösen kiválasztotta egymást. A fiatalok a továbbiakban saját időbeosztásuknak megfelelően, egyeztetett időpontokban látogatták a gondozottakat. Eleinte problémát jelentett az intézetben belüli gyenge információáramlás, ami miatt diákjaink néhány esetben nem jutottak a portánál tovább. Szerencsére gyorsan sikerült rendezni a helyzetet.

A program során folyamatosan figyeltük a fiatalokat, érdeklődtünk munkájuk felől. Sok pozitív visszajelzést kaptunk. A tanulók a megbeszélte időben, pontosan érkeztek; illedelmesen viselkedtek, valóban szívesen segítettek. Jó kapcsolatot alakítottak ki a rászorulókkal, illetve gondozóikkal, családtagjaikkal. Megbízhatóak voltak, ha bevásárlás kapcsán pénzt kellett kezelniük, vagy küldeményt kellett feladni a postán. Örömmel vitték az ajándék gyümölcsöket, csokoládékat, játékokat, illetve lelkesen fejtettek keresztretjévenyt, vagy készítek apróbb tárgyakat azokkal, akikkel lehetett. Csaldódtan vették tudomásul, hogy higiénés okok miatt nem lehetséges a közös sütés-főzés az intézet konyhájában, ezért az alapanyagokat saját otthonukban felhasználva kész édességgel lepték meg az idős bácsikat, néniket.

A velük töltött délutánokon érdeklődve hallgatták az emlékeiket, nézegették régi fényképeiket, szívesen vitték őket sétálni. A program felénél már ügyesen kezelték a súlyos betegek tolokocsiját, megbízhatóan, óvatosan itatták, etették őket. Volt, aki hétfvégén mindenki meglepedésére egyhuzamban több órát is teljesített.

A nehézségek között első helyen állt és nagy súllyal szerepelt a gondok közt az időhiány, amely már megmutatkozott a pályázatírás szakaszában. Az idős emberek bizalmatlanok voltak, döntéseiket nehezen hozták, vagy gyorsan visszavonták. Nagyon sok megbeszélést, egyeztetést igényelt, mire megnyitották ajtajukat (az akkor még) idegenek előtt.

A gondozóházban a több műszakban dolgozók mindenre kiterjedő belső tájékoztatása, meggyőzése rabolt el sok időt. Nehézséget jelentett a pályázati szakaszra eső több hosszabb-rövidebb iskolai szünet, amikor a kollégista tanulók hazautazása nehezítette a gondozottaikkal való kapcsolattartást.

Kissé ijesztőek voltak számomra a program bemutatására hivatott vizuális anyagokkal kapcsolatos elvárások (élményszerű videofilm) minőségére vonatkozó paraméterek sora. Ehhez, a kiírók javaslatának megfelelően, az informatikus kolléga segítségét kellett kérnem.

Mindezek ellenére a tevékenységet folytatni szeretnénk, s nagyon várjuk már, hogy mindezt saját tempónkban, ne a határidők szorításában tegyük.

Az önkéntes munka sok örömet szerzett a program minden résztvevője, segítők, segítettek, koordináló munkát végzők, sőt a tevékenységet kívülről szemlélők számára is. A tevékenység folytatására a kifejezett és megalapozott reményen túl, gyakorlati szempontból is előkészített lehetőség van. A szemléletben bekövetkező változást semmi sem fejezi ki jobban, mint az egyik tanuló írásban leadott önértékelése: **„Régebben nem voltam mindig segítőkész az idősekkel, de ennek a TÁRS-programnak köszönhetően ez megváltozott. Ha látom, hogy segítség kell valakinek, segítek.”**

Balikóné Németh Márta

Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük áprilisi rejtvényünkre beküldött helyes megfejtéseiteket. Abban mellékeltünk egy képet, amelyen Jézus körül emberek voltak láthatók. A képről hiányzott TAMÁS és JUDÁS, tévedésből pedig rajta volt JÓZSEF és LÉVI.

A második rejtvényfeladat az ÚRVACSORA szót rejtette. Volt, aki rövidebben, volt, aki hosszabban írt erről a szentségről. Nagy Réka és Bálint rejtvényfejtőink így fogalmazták meg ezt: *Az úrvacsorát, azaz az oltáriszentséget Jézus rendelte. A kiosztott ostyá és bor Krisztus teste és vére. Az evangélium tanítása szerint mindenki, aki részt vesz az úrvacsorai közösségben, Krisztus ígérete szerint az ő testét és vérét kapja.*

A pontszámok állása a következő:

Asbóth Lídia, Sopron (50)

Balás Dóra Katalin, Budapest (50)

Beledi hittanosok (50)

Fasori Evangélikus Gimnázium 6. o. hittanosai, Budapest (50)

Nagy Bálint, Hegyeshalom (50)

Nagy Réka, Hegyeshalom (50)

Tapolcai Márton, Sopronnémeti (50)

Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (50)

Tóth László, Lébény (50)

Sebestyén Ádám, Sopron (40)

Kmety György Ev. Ált. Iskola 4. o. tanulói, Marcaltó (20)

Kovács Anna, Csikvánd (20)

Kmety György Ev. Ált. Iskola 2. o. tanulói, Marcaltó (10)

Két jelentős egyházi ünnepünk, húsvét és pünkösd közötti időszakban járunk. Jézus feltámadásának örömhírével a szívünkben készülünk a Szentlélek eljövételének ünnepére. Az evangélisták keveset írnak arról, hogy mi is történt e két esemény között eltelt ötven napban. Vajon hogyan fogadták az emberek Jézus feltámadásának hírért? A legtöbben bizonyára hitetlenkedve hallgatták mindezt, még a tanítványok szívében is ott volt a kételkedés, pedig ők magától a Mestertől tudták, hogy mi fog történni halála után.

A hét első napján este – ahogy János evangéliumában olvashatjuk – Jézus megjelent apostolai előtt. Az egyik tanítvány, Tamás azonban nem volt együtt társaival ezen a napon, így nem is hitt a szavuknak, hogy találkoztak a feltámadott Úrral. Kijelentette, hogy amíg nem látja a kezén a szegek helyét, amíg nem helyezi az ujját az oldalán lévő sebbe, addig nem hiszi el. Nyolc nap múlva, amikor ismét együtt voltak a tanítványok, s velük volt Tamás is, ismét megjelent nekik Jézus. Békességet kívánt övéinek, és megszólította Tamást: *„Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra, és ne légy hitetlen, hanem hívő.”* (János 20, 27) Tamás felismerte Jézust, aki így szólt hozzá: *„Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak és hisznek.”* (János 20, 29)

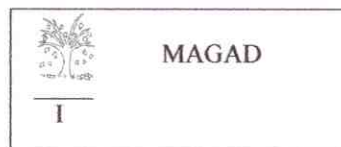
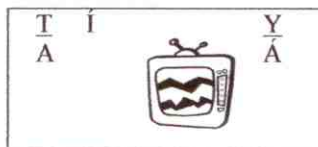
Tamáskodik – mondják azokra az emberekre, akik kétségekkel vannak tele, akikből hiányzik a feltétel nélküli hit. Kudarcaink, csalódásaink miatt sokszor megrendül a bizalmunk az emberekben, és csak azt hisszük el, amit saját magunk megtapasztalunk: látunk, hallunk, érzékelünk. Hányszor hangzik el a mi szánkából is ez a mondat: *hiszem, ha látom. Így gondolkodnak sokan Istennel kapcsolatban is. Elhinni valamit, amit nem a saját szemünkkel látunk, nem olyan egyszerű. Leginkább akkor nem, ha olyan dologról van szó, ami sok-sok évvel ezelőtt történt, s aminek nincsenek kézzelfogható bizonyítékai.*

Pedig a mindenható Istenben feltétel nélkül bízhatunk, akkor is, ha nem látjuk, nem halljuk őt. Isten létét és jelenlétét egy különleges „érzékszervvel” tapasztalhatjuk meg: ez pedig a hit. Hit az Úr szeretetében és annak megtartó, megváltó erejében, Jézus feltámadásában és az örök élet reménységében.

A hit olyan ajándék, amit Istentől kérhetünk és kaphatunk meg. S ha ezt megadja nekünk, akkor nincs helye a szívünkben kételkedésnek, csak boldogságnak, mert *„Boldogok, akik nem*

látnak és hisznek” (János 20,29)

1. feladat: Fejtsétek meg a következő képrejtvényeket, amelyek Tamás egy-egy jellemzőjét rejtik!

2. feladat: Mi foglalja össze a mi hitünket? Megtudjátok, ha a megfelelő kezdőbetűtől indulva összeolvassátok a betűket.

S	A	LL	A
T	S	O	V
O	A	P	T
L	I	H	I

3. feladat: Nézzetek utána, honnan ered ez az elnevezés! Milyen más néven szoktuk emlegetni ezt az összefoglalót?

Megfejtésként Tamás jellemzőit és az elnevezéseket küldjétek be.

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitaratást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2011. június 10.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége

9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2011. május

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írástok le!

Pablényi Edina (hatodéves teológus, Vanyarc/Tatabánya)

Elveszett bárányod ...

Ő erre ezt a példázatot mondta nekik: „ha valakinek száz juha van, és elveszít közülük egyet, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e addig az elveszett után, amíg meg nem találja? És ha megtalálta, felveszi a vállára örömeiben, hazamegy, összehívja barátait és szomszédait, majd így szól hozzájuk: Örüljetek velem, mert megtaláltam az elveszett juhomat. (Lk 15, 3–6)

Eltévedni egy ismeretlen városban, le tért a turistaútvonalról egy erdei kirándulás alkalmával, mindannyiunk előtt ismert képek. Eltévedtünk, célt tévesztettünk, mert valahol rossz utcába fordultunk be, vagy mert szemünk elől vesztettük a turistajelzéseket. Lehet, hogy csak egy pillanatra tértünk el a kijelölt útiránytól, és máris idegen, ismeretlen utakon bolyongunk. Eltévedni rossz érzés, és nem csak azért, mert nem érek időben oda, ahova szeretnék, hanem mert kiszolgáltatottá is tesz. Vajon útba igazít-e valaki, vajon rám talál-e valaki?

Eltévedni azonban nemcsak városban, erdőben lehet, hanem az életben is, csak itt nehezebb felismerni eltévedtségünket. Az ember Istentől eltávolodott életet él mindaddig, amíg meg nem ismeri Jézus Krisztust, aki, mint a példázatbeli pásztor, utána megy az elveszetteknek, és Isten nyájához hívja vissza, hogy újra élő közösségbe kerülhessen vele. Amikor valaki felismeri ezt az elszakított állapotát, akkor éli meg, mit jelent eltévedt juhnak lenni. Sokféle

szomorúság van a világon, de ez a legfőbb szomorúság, felismerni Istentől való elszakított állapotát. Azonban Jézus Krisztus ezt a szomorúságot is örömmel tudja változtatni, amikor utánunk, elveszettek után jön, és megszólít az evangélium szavával. Ő már megszerezte a mi örömünk forrását. Minden már csak azon múlik, elfogadjuk-e őt, bizunk-e benne mint szerető Urunkban.

Luther azt írja „az egész evangéliumban alig van kedvesebb kép, mint amellyel Krisztus a pásztorhoz hasonlítja magát, aki az elveszett juhot a tulajdon vállán viszi vissza a nyájhoz. Viszi manapság is — örökké. Ez az evangélium veleje, Krisztus országa a könyörülő kegyelem országa, ahol nincs egyéb, hanem csak a „hordozás”. Krisztus hordozza fogyatékosainkat, betegségeinket. Bűneinket magára veszi, és türelemmel viseli hibáinkat. Örökké a vállát nyomjuk, mégse fárad bele a hordozásba”.¹

Számunkra, eltévedt emberek számára éppen ez a legnagyobb vigasztalásunk, és ez a mi örömünk forrása. A példázatbeli pásztor magatartása hasonló Isten kegyelméhez, azé az Istenéhez, aki nem eltaszítja az eltévedtet, hanem utána megy, megkeresi, és igéje által megszólítja.

Ezt éltem át magam is, és ez a megszólítottág vezetett el oda, hogy felnőttként megkeresztelkedjem. Elveszett bárány vol-

tam, aki megtapasztalhatta, hogy milyen érzés Jézus Krisztus biztonságot adó karjában lenni. Ez az élmény vezetett el a teológiára is.

Hálás vagyok azoknak az embereknek, akik először beszéltek nekem arról, hogy Isten engem is úgy szeretett, hogy egyszerűen Fiát adta értem. Most, amikor teológiai tanulmányaim végéhez közeledve lelkészi szolgálatra készülök, ezt tartom legfontosabb feladatomnak, ahogyan én is kaptam, úgy továbbadni másoknak is az örömhírt.

Jézus gyakran beszélt tanítványainak ilyen egyszerű, a mindennapi életből ismert képeket felhasználva. A példázatok különlegessége abban van, hogy a hallgató azonosul a képpel. Ezért olyan kedves számomra az íge, hiszen pontosan tudom, milyen érzés eltévedt juhnak lenni, milyen üres az az élet, amit konokul Isten kizárásával akarunk élni. De megtapasztalhattam azt is, milyen az ő mentő szeretete.

A juh nagyon nehezen tud tájékozódni. Ha valami oknál fogva távol kerül a nyájától, egyedül szinte biztos, hogy nem talál vissza. A jó pásztor azonban utána megy az elveszetteknek, és örül, ha megtalálja. Mindannyiunknak ez a reménysége, hogy Isten országába nem a magunk érdemei, cselekedetei alapján, hanem Isten hozzánk lehajoló, karjába vevő és gondosan hordozó kegyelme által térhetünk. Én, az elveszett és bűnös ember is Isten nyájának tagja lehetek, mert karján hordoz Pásztorunk. Ámen.

¹ Luther Márton, Jer, örvendjünk, keresztyének, Evangélikus Sajtóosztály, Budapest, 1995. 192. old.

Feladó: DUNÁNTÜLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY